

на различните социални слоеве. Възможностите да се следи и отчита дадено жизнено равнище на населението и в частност на наемния труд се осъществява от нормативно определяните във всяка страна величини, като "необходими средства за издръжка на живота", "граница на бедността", "жизнен и социален минимум".

Анализът на протичащите в България през последните 10 години процеси показва, че "работещите бедни" са една широка прослойка.

Това се дължи основно на **ниското равнище на заплащане**. Средната работна заплата продължително се задържа под необходимите средства за издръжка на живота. При това трябва да се има предвид, че равнището на безработица е твърде високо (17-18% по официални данни) и демографските процеси ясно натежават към застаряване на населението. Вследствие на това на един работещ средно се падат двама неработещи за издръжка. Поради тези причини общият доход на 1 лице от домакинство през последните 5 години е едва 40-50% от необходимите средства за издръжка на живота. Автоматически това означава, че в България работещите със средна и под средната работна заплата в по-малка или по-голяма степен се считат за бедни.

Минималната работна заплата за страната неизменно остава под изчисляваната абсолютна граница на бедност. Необвързането ѝ с минимални норми за потребление доведе и до негативно съотношение спрямо средната работна заплата за страната. През последните 10 години МРЗ представлява 32.1% от средната работна заплата, а най-ниската стойност на това съотношение е през 1997 г. - едва 27.1%.

Неолибералната теза за въздържане от повишаване на работните заплати с цел увеличаване на заетостта бе напълно опровергана от практиката в България. Задържането на реалната работна заплата през последните 2 години не само не доведе до намаляване на безработицата, а напротив, тя скокообразно нарасна от 14 до 18-19%. Консервативното поведение на работодателите по отношение на пазара на труда най-често бе оправдавано с високи производствени разходи, в т. ч. и разходи за труд (работна заплата + социални осигуровки). Първите стъпки в тази насока (постепенно изравняване участието на работодателите и наемните работници в осигурителните вноски; предприетите данъчни облекчения) обаче не дават индикации за промяна в поведението.

Факторът непълна заетост в България няма съществено влияние върху бедността, тъй като по официални статистически данни едва 3% от наетите лица са на непълно работно време. Анкетните проучвания върху работната сила потвърждават тези данни. До 40 часа седмична заетост посочват 5.5% от анкетираните, а до 30 часа - само 1.4%.

Широкият обхват на "работещите бедни" в страната силно **ограничава стимулите за реинтеграция на безработните** в първичния пазар на труда. Една голяма част от безработните и получаващите социална помощ са демотивирани да търсят активно работа на трудовия пазар, макар че обезщетенията за безработица